

FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER PÅSKDAGEN

QUASIMODOGENITI

Epistel 1 Joh 5: 1-12, Evangelium Joh 20: 19-31, II Årg Högm Joh 21: 1-14.

Predikan Ingemar Andersson, kyrkoherde i Lutherska församlingen, Stockholmsområdet (LFS)

GENOM STÄNGDA DÖRRAR - HERREN UPPENBARAR SIG VID TIBERIAS SJÖ

Johannes har ingående berättat Jesu lidandes historia. En stor del av hans evangelium behandlar händelserna den sista veckan i Jesu liv, Jesu död på korset, begravningen och uppståndelsen.

Mycket hade lärjungarna gått igenom alltifrån Jesu besök i Betania sex dagar före påsk fram till de händelser dagens predikotext berättar om.

De hade sett Jesus under folkets jubel rida in i Jerusalem. De hade firat påskalammsmåltiden med honom och instiftandet av det nya förbundets måltid, den heliga nattvarden. De hade sett en ur deras egen krets lämna dem för att förråda Mästaren och så hade de följt Jesus till Getsemane, där de trötta vilat medan Jesus ensam kämpat i mörkret.

När fiendeskaran med Judas i spetsen kommit för att gripa honom, hade de allesammans övergivit honom och flytt, och så hade de fått se honom gå de tunga stegen ut till Golgata, sett honom korsfästas och dö. Långfredagens mörker slutade med att en död Mästare lades i Josefs nya grav. Och lärjungarna – ja – ”vi hade hoppats att han var den som skulle frälsa Israel”, som Emmaus-vandrarna uttryckte sig. Vad skulle de tro...?

Och så kom Påskdagen med en soluppgång från höjden, med Uppståndelsens ofattbara glädjebudskap att Kristus levde, att han visat sig för kvinnorna, att han visat sig för Petrus, att han gjort sällskap med Emmaus-lärjungarna och sedan själv uppenbarat sig mitt ibland dem där de satt, inlåsta av rädsla för judarna.

Han hade övertygat dem om att det var han, deras Mästare och Herre. Han hade visat dem sina händer och sin sida, och lärjungarna gladdes när de kände igen Herren. Och han hade lagt sin frid på dem, förnyat apostlauppdraget, givit dem den Helige Ande och anförtrott dem löse- och bindenyecklarna:

”Frid vare med er. Som Fadern har sänt mig sänder jag er.” Sedan han hade sagt detta, andades han på dem och sade: ”Tag emot den helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden.”

Tomas, som inte var med vid det här tillfället, kunde omöjligt tro att det var verkligheter de andra lärjungarna berättade för honom om deras möte med den Uppståndne. Men åtta dagar senare, när lärjungarna samlats och låst in sig på samma ställe, kom Jesus på nytt till dem, och denna gången med ett särskilt ärende till den tvivlande Tomas:

”Räck hit ditt finger och se mina händer. Och räck hit din hand och stick den i min sida. Och tvivla inte utan tro!” Thomas svarade honom: ”Min Herre och min Gud!” Jesus sade till honom: ”Därför att du har sett mig, tror du. Saliga är de som tror, fastän de inte ser.”

Dagarna efter de här händelserna har lärjungarna begett sig till Galileen. På Påskdagens morgon hade ängeln vid graven sagt till kvinnorna:

Var inte förskräckta! Jag vet att ni söker Jesus, den korsfäste. Han är inte här. Han är uppstånden, så som han har sagt. Kom och se platsen där han låg! Och gå genast och säg till hans lärjungar att han har uppstått från de döda. Och se, han går före er till Galileen. Där kommer ni att få se honom. Jag har nu sagt det till er. (Matt. 28:6-7).

Och det är uppfyllelsen av de orden vår predikotext i dag berättar om. Också här, som i andra berättelser om uppståndelsen, framgår det klart att det är fråga om en verklighetsbildning. Det är inga inre syner, inga inre upplevelser, ingen okroppslig, andlig uppståndelse Johannes beskriver. Det står en verklig människa där på stranden av Genesaret, den uppstånde och levande Jesus, med fisk och bröd till trötta och hungriga lärjungar. Det är verkliga händelser som skildras och inga drömsyner.

Det ser ut som om Johannes har gjort ett tillägg sedan han avslutat sitt evangelium. Näst sista kapitlet i Johannes evangelium avslutas med orden:

Många andra tecken, som inte är nerskrivna i denna bok, gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Men dessa har blivit nerskrivna, för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron skall ha liv i hans namn.

Men sedan kommer berättelsen om Jesu uppenbarelse vid Tiberias, om det underbara fiskafänget och de tre frågorna till Petrus om hans kärlek till Frälsaren: *Simon, Johannes son, älskar du mig?* Och hela berättelsen avslutas med orden:

Det är den lärjungen som vittnar om detta och har skrivit detta, och vi vet att hans vittnesbörd är sant. Jesus gjorde också mycket annat. Om varje händelse skulle skrivas ner, tror jag att inte ens hela världen kunde rymma de böcker som då skulle skrivas.

Lärjungarna befann sig alltså i Galileen. De väntade på att få se Jesus enligt orden från ängeln vid graven. Sju stycken av dem var tillsammans vid det här tillfället, och de behövde något att äta. Petrus säger: *Jag ger mig ut och fiskar.* Och de andra svarar: *Vi går också med dig.*

Det finns en tolkningstradition när det gäller den här händelsen som säger att lärjungarna skulle så ha övermannats av otro att de gett alltsammans förlorat, övergett sin kallelse och återgått till sitt gamla yrke.

Visst kommer stunder av prövning och frestelser för den som mötts av kallelsen och följt Jesus, som har lämnat sitt gamla liv för att i Jesu tjänst bli människofiskare. Varje kristen hamnar i situationer när allt syns misslyckat, när till synes alla förhoppningar slagit fel och man tänker att det var ett misstag alltsammans. Och för den som anförtrotts ett särskilt uppdrag i Herrens vingård kommer ibland tankarna:

-Jag går tillbaka till det gamla. Det var i alla fall någonting jag förstod mig någorlunda på... Jag går och fiskar...

Men den natten fick de ingenting. Det blev ett fruktlöst famlande i mörker, tills man mötte Jesus, mättades av den mat han bjöd, och så grydde morgonen.

Visst får man göra många underliga erfarenheter i Kristi tjänst, men det är ingen självklar slutsats man kan dra av den här berättelsen, att lärjungarna skulle ha tappat tron och gett upp alltsammans. Det är, vill jag hävda, en feltolkning.

Skulle lärjungarna, efter allt de varit med om tillsammans med Jesus, och sedan de vid flera tillfällen mött den Uppstånde och på hans uppmaning begett sig till Galileen, där de enligt hans löfte på nytt skulle få möta honom – skulle de på en gång ha glömt allt, övergivit sin tro

och sin kallelse och gått tillbaka till sitt gamla yrke? Hade det varit så skulle Jesus helt visst när han nu mötte dem där på stranden ha tillrättaviserat och bestraffat dem för deras avfall, så som han ju ofta tidigare fått förebrå dem deras klenro och tvivel.

Men det finns inte ett spår av något sådant i berättelsen. Men sedan lärjungarna i tro på Jesu löfte gått till Galileen, behövde de lösa matfrågan medan de väntade på Jesus. Och då ger de sig ut för att fiska – det var ju något de kunde. Och Jesus förebrår dem inte för detta. Han hjälper dem i stället med deras fiske när deras ansträngningar slagit fel. På hans ord får de kasta ut näten och kan sedan landa en jättfångst.

"Mina barn, har ni något att äta?" De svarade: "Nej. Han sade: "Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så skall ni få." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte längre dra upp det för all fisken.

Luther säger om detta, att Kristus, genom att välsigna deras fiskafänge med en stor fångst, visar oss att man skall tjäna Gud i sin dagliga kallelse, att en kristen bör och kan förbli i sitt yrke. Kristus omstörtar inte samhällsordningen. Man tjänar inte Gud genom att raka huvudet och stänga in sig i ett kloster eller genom att hitta på något "narrverk" i tron att man tjänar Gud. Tjäna Gud, det skall en kristen göra i sin dagliga kallelse och veta, att om det än ibland syns fruktlöst, som för lärjungarna den där natten, så skall nog Herren sörja för mat och kläder åt de sina.

Det var inte första gången lärjungarna fick vara med om ett häpnadsväckande fiske. Den gången för länge sedan, då Jesus satt i Petrus båt och undervisade folket, hade Petrus och hans arbetskamrater också en hel natts fåfängt fiske bakom sig. Inte ett liv hade de fått. Men på Jesu befallning lägger de ut näten på djupet och får en fångst som får näten att börja brista och båtarna nära att sjunka av den myckna fångsten. Det fisket slutade med att Jesus kallade Petrus och hans fiskekamrater till människofiskare. Och så följde de Jesus.

Vid det fiskafänge vi läst om i dag var fångsten så stor att de inte orkade dra upp den i båten. Johannes förstod nu vem som stod på stranden. "Det är Herren", säger han till Petrus, och Petrus kan inte fort nog komma till Jesus. Han kastar sig i vattnet och skyndar i land, och låter de andra bärga fångsten. När de sedan kommer i land drar Petrus in nätet, fullt av stora fiskar, etthundrafemtio stycken – men nätet gick inte sönder. Och Han, som förut frågat: "Mina barn, har ni något att äta?" har där på stranden en glödhög med fisk och bröd för trötta och hungriga lärjungar.

När Jesus säger att de skall kasta ut nätet på den högra sidan ligger det en särskild mening i detta. Varje fiskare vet att det handlar om tillfälligheter på vilken sida av båten fisken finns, men här handlar det om något annat och mer. Den högra sidan är frälsningens och salighetens sida. Vi har en överstepräst som sitter på Majestätets högra sida i himmelen. På den yttersta dagen skall de som står på den högra sidan välkomnas in i härlighetens rike – och när Jesus befäller apostlarna att kasta ut nätet på högra sidan, ligger i detta en förnyelse av apostlaupdraget. De skulle kasta ut himmelrikets nät på högra sidan – predika evangelium om syndernas förlåtelse i Jesu namn till att draga människor till den yttersta dagens högra sida.

Mången gång kan Herrens tjänare få, till synes förgäves, arbeta sig igenom tunga nätter utan fångst. Men på Herrens befallning skall de fortsätta kasta ut näten på högra sidan, i trohet mot uppdragsgivaren predika hans ord, så skall Herren själv svara för fångsten och också mätta sina trötta och hungriga tjänare. Och om det än mången gång brister för tjänaren och uppgiften syns tung, ja övermäktig, så brister inte nätet. Evangelii not håller och skall intill yttersta dagen dra människor till sig.

Etthundrafemtiofyra fiskar – så många fiskarter räknade man den tiden med att det fanns på jorden. Skrifttolkare kopplar samman detta med missionsbefallningen: ”Gå ut och göra alla folk till lärjungar. Döp dem och lär dem allt vad jag befallt, och jag är med er alla dagar intill tidens slut...”

Nätet skall kastas ut till alla folk. ”Evangelium om riket skall predikas i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk, och sedan skall slutet komma”, säger Jesus i Matt. 24:14.

”Himmelriket är likt en not som kastas i sjön och fångar fiskar av alla slag. När den blir full, drar man upp den och sätter sig ner och samlar de goda fiskarna i kärl, men de dåliga kastar man bort. Så skall det vara vid tidsålderns slut.” Matt. 13: 47 ff.

Så är det med himmelriket här i tiden. Bland dem som bekänner sig som kristna, som fångats och dragits av himmelrikets not, finns såväl sanna kristna som sådana som är det bara till namnet. Herren allena, han som läser våra hjärtan som en uppslagen bok, vet vem som i sanning hör honom till och vem som är en falsk kristen. Men till alla skall noten kastas ut, onda och goda, rättfärdiga och orättfärdiga.

När tiden är slut blir skillnaderna uppenbara. Då skall änglarna gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga, och de onda skall kastas i den brinnande ugnen, men de rättfärdiga hälsas välkomna till den högra sidan i himmelriket.

Låt oss därför ivrigt och oförtröttligt medan tid är kasta ut evangeliets not – förkunna syndares frälsning av nåd allena i Jesu Kristi namn – så skall Herren själv svara för fisk och bröd åt de sina.

Amen.